

Utbruddsvarsling på ny plattform - Vesuv i CIM

Smittevernkonferanse i Nordland 2017, Bodø 21.-22. mars

Bernardo Guzman Herrador, MD PhD

Folkehelseinstituttet

Mars 2017

Utbruddsvarsling

- Lovpålagt varsling av utbrudd av smittsom sykdom til kommunelegen/fylkesmannen og Folkehelseinstituttet
 - Smittevernloven, MSIS-forskrift
- Mat/vannbårne utbrudd
- Utbrudd av meldingspliktig sykdom
- Andre alvorlige/omfattende utbrudd
- Utbrudd i helseinstitusjoner

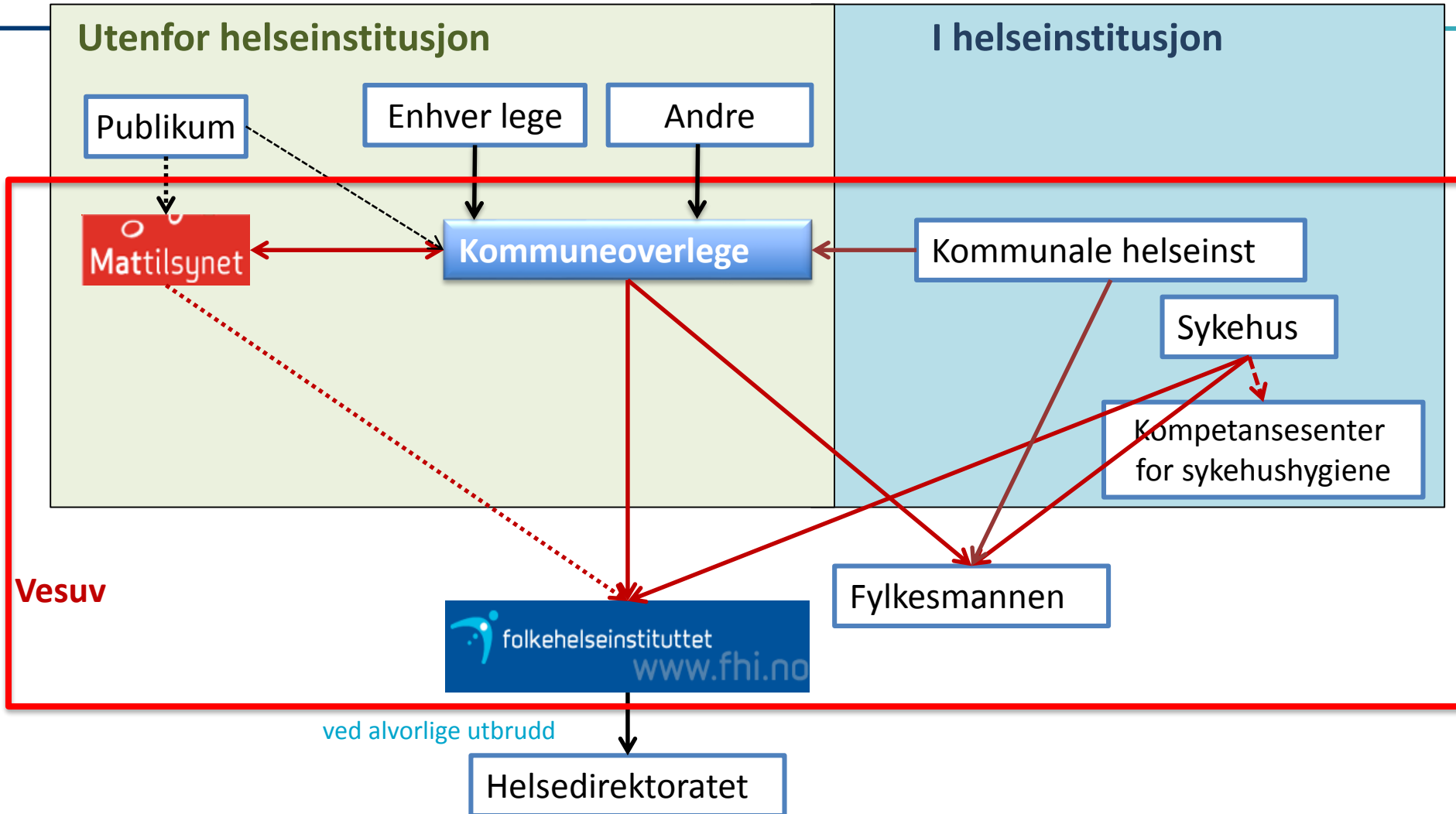
Hva er et utbrudd?

Flere tilfeller enn forventet av en bestemt sykdom innenfor et område i et gitt tidsrom

Eller

To eller flere tilfeller av samme sykdom som mistenkes å ha felles kilde

Varsling av utbrudd

Hva er Vesuv?

Vevsbasert system for utbruddsvarsling

- 2005 →
- Ivaretar §§ varslingsplikt for helsesektoren og Mattilsynets rapporteringsordning
- Nasjonalt register over alle varslede utbrudd ved FHI
- Skjema fylles ut på Internett

The screenshot shows the 'Utbrudd' (Outbreak) page of the Vesuv system. At the top left is the logo for 'folkehelseinstituttet'. The main heading is 'Utbrudd'. Below this, there is a welcome message in Norwegian: 'Velkommen til Folkehelseinstituttets web-side for varsling av utbrudd. Her kan du registrere nye utbrudd, eller oppdatere allerede registrerte utbrudd. Siden er beregnet på helsepersonell, helseinstitusjoner og Mattilsyn som skal varsle utbrudd/mistanke om utbrudd til Folkehelseinstituttet, samt rapportering av næringsmiddelbårne utbrudd til Mattilsynets hovedkontor.' Below this, it says 'Dersom du er en privatperson ber vi deg kontakte din lege, alternativt ditt lokale Mattilsyn.' There is a 'Logg inn' (Log in) section with the text 'Ny bruker? Trykk [her](#) for å registrere deg. Dersom du har glemt passordet, vennligst trykk [her](#).' Below the login text are two input fields: 'Brukernavn:' and 'Passord:'. A 'Send' button is located below the password field. At the bottom of the page, it says 'WebPort as ©2004 Utbruddregistrering 1.0'.

Vesuv 2006 - 2015

- Totalt 1 700 varsler
 - 53% utbrudd i helseinstitusjoner
 - 33% smitte via næringsmidler
 - Resten andre typer utbrudd

- Årlig
 - 150-200 utbrudd

Vesuv 2015

2016

Årsrapport
**Utbrudd av
smittsomme sykdommer
i Norge i 2015**

Vevbasert system for utbruddsvarsling (Vesuv)

Bernardo Guzman Herrador
Thale C. Berg
Katrine Borgen
Oliver Kacelnik
Georg Kapperud
Ragnhild Tønnessen
Line Vold
Karin Nygård

 folkehelseinstituttet

Type utbrudd	Antall utbrudd	Antall tilfeller	
		Totalt	Median og variasjon
Helseinstitusjon	117	1 621	9 (2-126)
Næringsmiddelbårne ¹	40	483	9 (2-73)
Andre	15	463	9 (2-227)
Totalt	172	2 567	9 (2-227)

¹ Utenfor helseinstitusjon

Helseinstitusjon 2011-2015

Smittestoff

Smittestoff	2011	2012	2013	2014	2015	
	Antall utbrudd				Antall utbrudd	Antall tilfeller
Norovirus	66	49	72	43	75 ¹	1 252
Influenzavirus	1	14	7	4	11	129
<i>Staphylococcus aureus</i> meticillinresistent (MRSA)	4	12	8	10	10	54
<i>E. coli</i> (ESBL produserende)	-	-	2	2	4	18
<i>Enterovirus</i>	-	-	-	1	1	29
Enterokokker, vancomycinresistente (VRE)	1	1	2	4	1	25
<i>RS-virus</i>					1	5
<i>Staphylococcus aureus</i> meticillinsensitive (MSSA)	-	-	1	-	1	3
<i>Rotavirus</i>		1			1	2
<i>Klebsiella</i> spp. (ESBL produserende)	-	-	1	1		
<i>Clostridium difficile</i>	2					
<i>Acinetobacter</i> spp. Multiresistent	-	1	-	1		
<i>Adenovirus</i>		1				
<i>Citrobacter</i> spp. (ESBL produserende)	-	-	1	-		
Skabb	-	-	1	1		
<i>Legionella pneumophila</i>	-	-	-	1		
<i>Salmonella</i> spp.	-	-	2	-		
Ukjent agens ²	-	1	5	11	12	104
Totalt	74	80	102	79	117	1621

¹ 46 av laboratorieviserte

2016

Årsrapport

Utbrudd av smittsomme sykdommer i Norge i 2015

Vevbasert system for utbruddsvarsling (Vesuv)

Bernardo Guzman Herrador
Thale C. Berg
Katrine Borgen
Oliver Kacelnik
Georg Kappenud
Ragnhild Tønnenes
Line Vold
Karin Nygård

 folkehelseinstituttet

Næringsmiddelbårne 2011-2015

Smittestoff

Antatt smittestoff	2011	2012	2013	2014	2015	
	Antall utbrudd				Antall utbrudd	Antall tilfeller
Norovirus	13	13	13	14	13	320
<i>Bacillus cereus</i>	1	1		4	4	17
<i>Staphylococcus aureus</i>	2	-	-	-	3	8
<i>Clostridium perfringens</i>	3	2	-	-	1	18
<i>Salmonella</i> spp.	1	4	2	1	1	8
<i>Shigella sonnei</i>	3	-	2	-	1	4
<i>Yersinia enterocolitica</i>	1	-	1	2	1	3
<i>Campylobacter</i> spp.	5	2	2	3	1	3
Hepatitt A-virus	1	-	2	1		
Enteropatogen <i>E. coli</i> (EPEC)	-	-	-	1		
<i>Francisella tularensis</i>	2	-	-	1		
Enterohemoragisk <i>E. coli</i> (EHEC)	-	1	2	-		
<i>Giardia lamblia/duodenalis</i>	-	-	1	-		
<i>Listeria monocytogenes</i>	-	1	1	-		
Histamin ¹	1	1	-	-		
Kobber ¹	-	1	-	-		
<i>Vibrio parahaemolyticus</i>	1	-	-	-		
Voksester fra smørfisk (escalar) ¹	1	-	-	-		
<i>Cryptosporidium</i>	-	-	-	-		
Ukjent (gastroenteritt, type agens uspesifisert)	14	18	36	28	15 ²	102
Totalt	49	44	62	55	40	483

Næringsmiddelbårne 2015

Smittested

Smittested	2015		2011-2015	
	Antall utbrudd	Antall tilfeller	Antall utbrudd	Antall tilfeller
Restaurant, kafé, pub/bar, gatekjøkken	13	75	90	1038
Hotell, turhytte, annet overnattingssted	6	65	39	1066
Festlokale, møtelokale	4	120	17	449
Cateringvirksomhet	3	71	13	179
Kantine	3	58	16	415
Båt, fly, buss, tog	2	10	8	154
Butikk	2	6	5	34
Privat husstand	1	2	19	171
Oljeplattform	1	25	1	25
Barnehage	1	20	3	39
Næringsmiddelbedrift	-	-	5	190
Militærleirer	-	-	4	285
Skole	-	-	4	55
Marked	-	-	1	2
Sykehus	-	-	1	25
Bedrift	-	-	1	24
Sykehjem	-	-	1	9
Gårdsbruk/Besøksgård	-	-	1	4
Ukjent	4	31	21	221
Totalt	40	483	250	4 385

Næringsmiddelbårne 2015

Type næringsmiddel

Type næringsmiddel	2015		2011-2015	
	Antall utbrudd	Antall tilfeller	Antall utbrudd	Antall tilfeller
Storfekjøtt	4	33	12	187
Buffet-servering	3	34	20	515
Fisk og fiskeprodukter	3	8	8	65
Reker, krepsdyr, skjell, bløtdyr etc.	2	11	13	162
Annet rødt kjøtt	2	4	3	21
Frukt og bær	1	73	5	198
Drikkevann inkl. brønnvann	1	15	13	248
Bakervarer inkl. kaker	1	11	6	170
Kornprodukter inkl. ris	1	3	4	20
Kyllingkjøtt og produkter av dette	-	-	8	34
Grønsaker og urter	-	-	9	542
Melk og melkeprodukter	-	-	3	55
Drikkevarer	-	-	2	21
Egg og produkter av dette	-	-	1	22
Svinekjøtt	-	-	2	17
Annet fjørfekjøtt enn kylling	-	-	2	13
Ost	-	-	1	10
Andre næringsmidler	5	44	32	376
Ukjent	17	247	106	1709
Totalt	40	483	250	4385

Vesuv 2011-2015

2016

Årsrapport

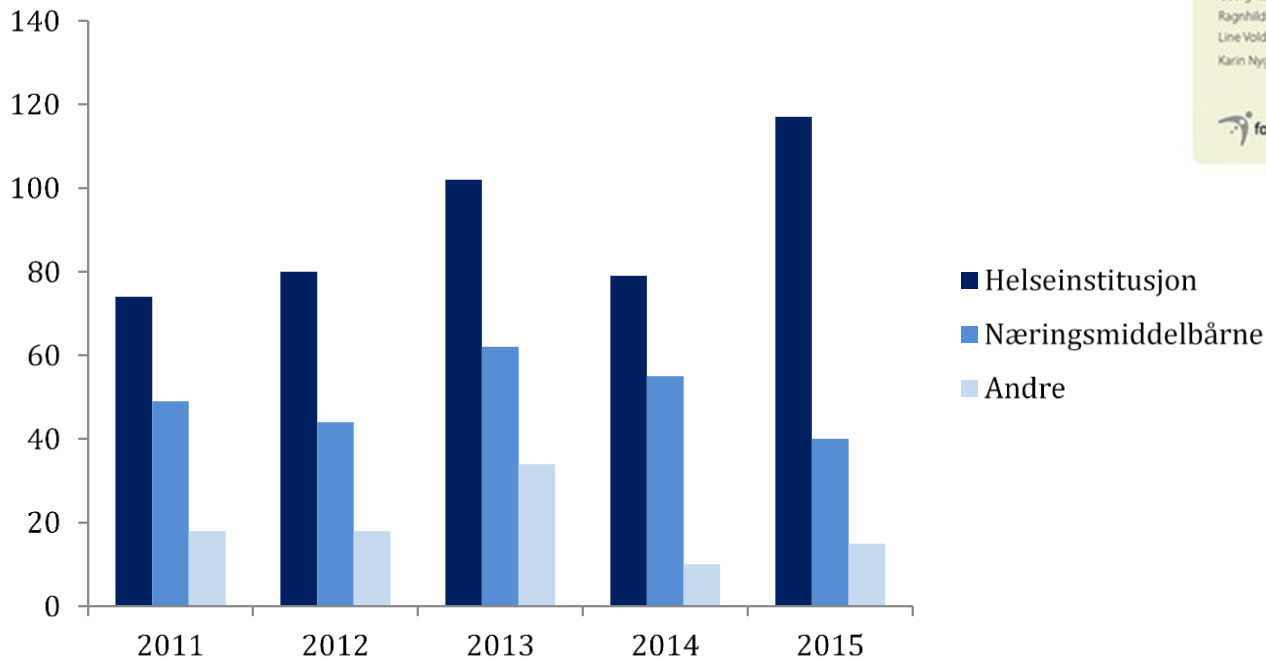
Utbrudd av smittsomme sykdommer i Norge i 2015

Vevbasert system for utbruddsvarsling (Vesuv)

Bernardo Guzman Herrador
Thale C. Berg
Katrine Borgen
Oliver Kacelnik
Georg Kapperud
Ragnhild Tønnessen
Line Vold
Karin Nygård

 folkehelseinstituttet

Figur 1. Antall varslede utbrudd etter år og type utbrudd, Vesuv 2011-2015

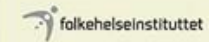

Vesuv 2015

2016

Årsrapport
Utbrudd av smittsomme sykdommer i Norge i 2015
Vevbasert system for utbruddsvarsling (Vesuv)
Bernardo Guzman Herrador
Thale C. Berg
Katrine Borgen
Oliver Kacelnik
Georg Kapperud
Ragnhild Tennesen
Line Vold
Karin Nygård

Tabell 1. Type institusjon ved utbrudd i helseinstitusjoner varslet i 2015

Type institusjoner	Antall utbrudd	Antall tilfeller
<i>Sykehjem</i>	97	1 370
<i>Sykehus</i>	12	159

Bruk av Vesuv – lokalt nivå

- Ivareta §§ varsling om utbrudd til FHI og andre etater
- Felles tilgang for involverte aktører til fortløpende oppdatering om samme utbrudd
- Arkiv over utbrudd
 - Raskt sjekke tidligere utbrudd knyttet til samme sted
 - Sjekke om det er lignende utbrudd andre steder

Bruk av Vesuv – FHI

- Sjekkes daglig av mottaksansvarlig
 - (også i helgene av smittevern vakt)
- Varsler vurderes av fagpersoner
 - Er det flere lokale hendelser som kan ha sammenheng?
 - Behov for viderevarsling? Rådgivning?
- Tema i ukentlig utbruddsmøte
- Månedrappporter
- Årsrapporter
- Rapporteres inn til EU
 - EUs zoonoserapport

Utfordringer med gamle Vesuv

- Løsningen mangler autentisering (sikker identitet på bruker)
- Vanskelig for fylkesmanen, kompetansesenter å holde oversikt (pdf-vedlegg)
 - Ingen varsling når utbrudd er over
- Manglende data/oppdatering
- Behov for datatilgang for eksterne brukere
- Behov for mer robust løsning
- Utviklingsarbeid og feilretting går sakte
 - mindre tiltro til og bruk av systemet?

Nye Vesuv

- Ny versjon av utbruddsvarslingssystemet, erstatter eksisterende Vesuv
- Lansert 1. desember 2016
- Vesuv blir modul i krisestøtteverktøyet CIM (Crisis Incident Management)
 - Varsling og rapportering
 - Felles situasjonsbilde, informasjonsdeling
 - Loggføring
- Alle HF og RHF (og HDir, FHI) har HelseCIM
- Kommuner og fylkesmenn har DSB-CIM

Ny plattform - Vesuv i CIM

- Vesuv er nå modul i CIM
 - Men helt adskilt fra CIM-krisestøtteverktøy
- CIM ikke nødvendig → portalbruker
- Pålogging
 - via CIM
 - via påloggingsportal
- CIM-administrator lokalt må gi tilgang
- Alle utbrudd er migrert
- Ingen store endringer i selve registrerings skjema

Fordeler - VESUV i CIM

- Hensiktsmessig å bruke krisestøtteverktøy også ved varsling av utbrudd
- Eksisterende løsning for brukerautentisering
- Økt bruk og kjennskap til systemene
- Bedre tilgang til data for brukerne
 - Tilgang på alle utbruddsvarsler i helseforetaket, kan begrenses til foretaket hvis ønskelig (bestemmes lokalt)
 - Kompetansesenteret tilgang
- Høy robusthet, stabil oppetid, support 24/7
 - Bedre beredskap

Nytt i Vesuv

- Endrede rutiner
 - I tillegg til varsel har RKS og fylkesmannen lesetilgang alle utbrudd i egen region.
 - Mattilsynet varsles/tilgang hvis næringsmiddelbårent
- Bedre tilgang på data (søke, dele, eksportere)

Vesuv i CIM - pålogging

CIM [Folkehelseinstituttet]

Skriv inn brukernavn og passord, og velg modus.

Brukernavn:

Passord:

Velg modus:

Normal Øvelse

Logg inn

10.60-37e © 2006-2016 One Voice

Søk i meny

- KRISEHÅNDTERING >
- TAVLER >
- KONTAKTER >
- PLANVERK >
- KOMMUNIKASJON >
- Logg ut
- Opplæring
- Vesuv**

Vesuv utbr

Velg filter: Utbrud

Id	Dato
5011	10.12.2016
5010	10.12.2016
5009	09.12.2016
5008	09.12.2016
5007	09.12.2016
5006	09.12.2016
5005	08.12.2016
5004	08.12.2016
5003	05.12.2016

Pålogging i portal (uten CIM)

www.vesuv.no

Pålogging til Folkehelseinstituttets vevsbaserte system for utbruddsvarsling (Vesuv)

På denne siden kan du logge deg inn i Vesuv. Dette systemet er beregnet på helsepersonell, helseinstitusjoner og Mattilsynet som skal varsle utbrudd.

Dersom du er en privatperson ber vi deg kontakte kommuneoverlegen i din kommune, alternativt det nærmeste av Mattilsynets avdelinger. Mer informasjon om Mattilsynet

- hvis du ikke representerer noen av alternativene nedenfor, benytter du deg av Annet knappen, og logger deg inn med ditt brukernavn eller registrerer deg i portalen.

Velg alternativet nedenfor som tilhører den rollen du representerer:

Kommunelegen/smittevernlegen
i kommunen
(CIM bruker)

Kommunelegen/smittevernlegen
i kommunen
(ikke CIM bruker)

Fylkesmannen

Sykehus

Mattilsynet

Andre

Dersom du ikke får til å logge inn kan du kontakte FHI på epost til utbrudd@fhi.no

-Klikk «Andre»

-Bruker i gamle Vesuv: sett inn
epostadresse & glemt passord

-Nye brukere: Opprett ny brukerkonto

Pålogging til Vesuv

Skriv inn brukernavn og passord.

Brukernavn:

Passord:

Avbryt

Logg inn

[Jeg har glemt passordet](#)

[Opprett ny brukerkonto](#)

Velg filter: Utbrudd												
Søk: <input type="text"/> <input type="button" value="Nullstill"/>												
ID	Dato	Opprettet av	Kommune	Smittested	Ant. smittet/syke	Smittestoff	Hovedsymptomer	Smittemåte	Endret av	Endret dato	Over	
5061	08.12.2016	S, Eli	Trondheim	Butikk	12	Parasitter	Ingen symptomer	Insekter			Ja	
5060	08.12.2016	S, Eli	Trondheim	Barnehage	12	Virus	Hudsymptomer	Kontaktsmitte			Ja	
5059	24.11.2016	trondheimsen, trondheim	Alvdal	Boblebad, badestamp	3	Virus	Hudsymptomer	Dråpe- og/eller luftmitte			Ja	
5058	23.11.2016	trondheimsen, trondheim	Andebu	Privat husstand	8	Bakterier, Staphylococcus, Staphylococcus aureus	Oppkast og diare	Næringsmiddelassosiert inkl. vann	trondheimsen, trondheim	23.11.2016	Vet ikke	
5057	23.11.2016	trondheimsen, trondheim	Oslo (Kommune)	Barnehage	1	Virus, Norovirus	Diare	Dråpe- og/eller luftmitte			Ja	
5056	22.11.2016	Berg, Thale Cathrine	Trondheim	Sykehus	8	Bakterier, Enterococcus, Enterococcus faecium	Ingen symptomer	Kontaktsmitte			Nei	
5055	22.11.2016	Berg, Thale Cathrine	Trondheim	Sykehus	3	Virus, Annet virus	Luftveissymptomer	Dråpe- og/eller luftmitte	Berg, Thale Cathrine	22.11.2016	Ja	
5054	22.11.2016	Berg, Thale Hotmail	Trondheim	Sykehus	2	Bakterier, Klebsiella, Klebsiella spp	Ingen symptomer	Kontaktsmitte			Vet ikke	
5053	22.11.2016	trondheimsen, trondheim	Oslo (Kommune)	Kantine	21	Virus, Norovirus	Oppkast og diare	Både næringsmiddelassosiert og kontaktsmitte	trondheimsen, trondheim	22.11.2016	Vet ikke	
5052	22.11.2016	Berg, Thale Hotmail	Trondheim	Sykehjem	12	Virus, Norovirus	Diare	Dråpe- og/eller luftmitte			Ja	
5051	22.11.2016	trondheimsen, trondheim	Trondheim	Skole, leirskole	6	Bakterier, Salmonella, S.Typhimurium	Oppkast og diare	Næringsmiddelassosiert inkl. vann	trondheimsen, trondheim	22.11.2016	Ja	

sykehusutbrudd

Opprettet: 22.11.2016 14:35
 Opprettet av: Berg, Thale Cathrine
 Endret: 22.11.2016 14:38
 Endret av: Berg, Thale Cathrine

Varslinger

Automatisk
 FHI
 Fylkesmannen i Sør-Trøndelag
 Regionalt kompetansesenter Helse Midt-Norge

Andre aktører
 thalecathrine.berg@fhi.no
 thaleberg@gmail.com

Oppsummering

Tittel:	sykehusutbrudd	Kommune:	Trondheim
Land:	Norge	Sykehus:	St. Olavs Hospital
Type smittested:	Sykehus	Antall personer smittet:	3
Innsynsdato 1. tilfelle:	02.11.2016	Antatt smittekilde / smittemåte:	Dråpe- og/eller luftmitte
Hovedsymptomer:	Luftveissymptomer	Andre kommentarer eller opplysninger om utbruddet:	
Mistenkt smittestoff/toksin/kjemisk stoff:	Virus, Annet virus	Arbeidssted:	
Navn på kontaktperson for utbruddet (hvis annen enn melder):		Telefon:	
Epost:		Ønskes kontakt med FHI?	Ja

Lokasjon, tidsangivelse, antall smittede

Land:	Norge	Kommune:	Trondheim
Type smittested:	Sykehus	Sykehus:	St. Olavs Hospital
Innsynsdato 1. tilfelle:	02.11.2016	Innsynsdato siste tilfelle:	01.01.1970

egistrer utbrudd

Denne siden fylles ut ved første registrering av et utbrudd og omfatter bare obligatoriske felt i varselet. Når denne delen er fylt ut og varselet registrert, kan du gå videre og fylle ut mer informasjon. Du kan når som helst gå inn og oppdatere med ny informasjon. Ved redigering vil alle felt vises.

Felter merket med * er påkrevd for å fullføre skjemaet

Lokasjon, tidsangivelse, antall smittede

Titel:	<input type="text"/>		
Angi det antatte smittestedets geografiske plassering			
Land:	<input type="text" value="Norge"/>	Kommune:	<input type="text" value="Velg en/ett eller flere"/>
Type smittested :	<input type="text" value="Velg en/ett eller flere"/>		
Innsykningsdato 1. tilfelle:	<input type="text"/>	Antall personer smittet/ syke:	<input type="text"/>
Er utbruddet over?:	<input type="text" value="Velg en"/>		

Symptomer og smitte

Mistenkt smittestoff/toksin/kjemisk stoff: :	<input type="text" value="Ukjent"/>		
Hovedsymptomer :	<input type="text" value="Velg en"/>	Antatt smittekilde / smitemåte :	<input type="text" value="Velg en"/>

Tiltak og utredning

Ønskes kontakt med FHI?	<input type="text" value="Velg en"/>		
Navn på kontaktperson for utbruddet (hvis annen enn melder):	<input type="text"/>	Arbeidssted:	<input type="text"/>
Telefon:	<input type="text"/>	Epost:	<input type="text"/>
Andre kommentarer eller opplysninger om utbruddet:	<input type="text"/>		

Avbryt **Fortsett**

Til slutt

- Minner om varslingsplikten!
- God varsling gir god oversikt og bedre råd
- Husk at FHI kan bistå ved utbruddshåndtering
- Innspill tas imot

Mer om utbrudd og varsling:

<https://www.fhi.no/sv/utbrudd/>

Spørsmål til utbrudd@fhi.no